

Piippujen Ympärillä

WARKAUS-SEURA RY • www.varkaus-seura.fi

Kuva: Ari Kankkunen

Uutta Hertunrannassa

V viime syksynä ilmestyivät kaivinkoneet ja maansiirta-autot Huruslahden rantatorin viereen. Hieman ihmettelin, minkähän rakennuksen perustuksia siihen kaivetaan. Toukokuussa työt käynnistyivät uudelleen ja senioripuisto sai laitteiston hienolle nurmimaiselle puiston permannolle. Rannan tuntumassa voivat vanhemmat ja nuoremmat seniorit ulkoilunsa yhteydessä testata taitojaan ja kokeilla puiston laitteistoa. On tärkeää, että tämän puiston laitteet ovat jatkuvassa kovassa käytössä, niin että kupungin tuottama investointi hyödyttäisi mahdollisimman monia liikkuja. Lapsille tämänkaltainen puistotoiminta on hyvinkin tuttua, mutta senioripuisto on ainutlaatuinen, ainakin Varkaudessa. Se sijaitsee siis Hertunrannassa.

Tori Hertunrannassa sai aivan uutta ilmettä, kun eräänä päivänä sinne pystytettiin konttiravintola kai-

killä oikeuksilla. Merikontit voivat olla myös ravintolan keittiönä tai muina tiloina. Kun ravintola avasi porttinsa, löysivät kaupunkilaiset sen samana päivänä.

Kausiluontoinen toiminta torilla palvelee myös satunnaisia matkailijoita, joita todella kaupungissamme tarvitaan. Meillä on yleensä kaunis ja aurinkoinen kesä, joka suosii sekä yrittäjiä että toriasiakkaita. Sateet saattavat haitata niin asiakkaiden kuin myyjienkin toimintaa ja kahvittelun ohessa tapahtuvaa jutustelua.

Kokonaisuudessaan Huruslahden ranta on saanut vuosien varrella jatkuvasti uutta ilmettä, joka palvelee niin lenkkeilijöitä kuin muitakin luonnossa kulkijoita. Kaupunki on kehittänyt tätäkin kaupungin aluetta. Se on hyvä!

Raimo Sikanen
Varkaus-seura ry:n
puheenjohtaja

Ja meillä kaikilla oli niin mukavaa...

Ravintola Tyyskänho- vi täyttyi viimeistä ruolia myöten 26.5. Iloisen rupattelun keskeytti emerita-rehtori **Asta Ollin** tervetuliaispuhe. Siinä hän selvitti, mitä kaikkea nyt juhlitaan. Ensinnäkin juhla on oppilaiden kevätjuhla, johon he ovat huolella valmistautuneet. Toiseksi juhinnan kohteena on ruotsinkielinen koulu, Svenska skolan i Varkaus, joka aloitti toimintansa syksyllä 1919, siis 95 vuotta sitten. Kolmanneksi vielä toinenkin 95-vuotias, koulun tukiyhdistys Svenska Föreningen ry, ansaitsee tulla huomioduksi. Rehtori Asta Olli toimii kyseisen yhdistyksen puheenjohtajana. Mukana juhlassa oli kutsuvieraita, yhdistyksen jäseniä, entisiä opettajia ja henkilökuntaa sekä koulun oppilaat ja heidän perheensä sekä opettajat. Juhlan järjestelyistä vastasi Svenska Föreningen ry.

Ilta jatkui oppilaiden esityksillä. Tyttöryhmä esitti antaumuksella ja taidokkaasti itämaisen huntutanssin, ja koulun kuoro lauloi pontevan iloisesti kevätlauluja, tietysti ruotsin kielellä. Rehtori **Juha Jaakola** kertoi puheessaan mm. koulun tulevasta siirtymisestä Könönpellon koulurakennukseen ja työskentelystä siellä.

Svenska Föreningen ry kutsui kaksi pitkäikäistä jäsentään yhdistyksen ensimmäisiksi kunniajäseniksi. Rehtori-opettaja, emerita,

Kuva: Sirpa Ollikainen

Svenska Föreningen ry:n ensimmäiset kunniajäsenet Birgit Ahlnäs ja Maire Gullman.

Birgit Ahlnäs toimi koulussa opettajana 1951-1987. Toinen kunniajäsen, **Maire Gullman**, o.s. Kainulainen, kävi ruotsinkielistä koulua vuosina 1935-1944. He molemmat ovat edelleen Svenska Föreningen ry:n jäseniä. Molemmille kunniajäsenille toivotamme onnea! Puheissaan he kertoivat koulun toiminnasta omina kouluaikoinaan, toinen opettajana ja toinen oppilaana.

Useat koulun ystävät ja yhteistyökumppanit olivat lähettäneet onnitteluterve-

dyksensä kortin tai sähköpo-

tiviestin muodossa. Rehtori Asta Olli luki ne. Mieleenjäädä oli eräseen korttiin kirjoitettu Immi Hellenin runo. Se oli tarkoitettu juuri koululaisille, ja sai vanhemmiltakin kuulijoilta silmät muisteiloista sähkömään ja hymyn huulille. Tervehdys oli tullut myös koulun pitkäaikaiselta tukijalta **Jan-Henrik Björckiltä** Ranskasta. Oppilaat ojensivat oman kiitoskorttinsa Rehtori Juha Jaakolalle, joka jättää tämän koulun siirtyessään takaisin Varsinais-Suomeen. Samoin he ojensivat kortin

myös musiikinopettaja **Pauli Ketolalle**.

Juhla päättyi yhdessä laulettuun Suvivirteeseen, tietysti ruotsinkielellä. Säestyksistä vastasi illan aikana koulun musiikinopettaja Pauli Ketola.

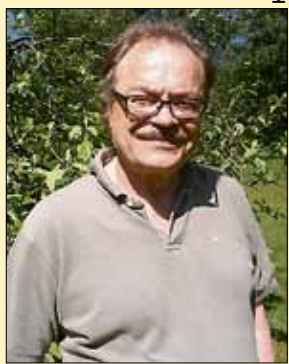
Virallisen osuuden päätyttyä nautittiin mehusta, kahvista, maukkaista kerrosvoileivistä ja suussasulavan makoisesta kermakakusta. Tunnelma juhlassa oli ollut lempeän kotoinen, ja meillä kaikilla oli niin mukavaa...

Sirpa Ollikainen

Heräsin niityllä vastakohtien lapsena uudelle herkkänä, kaikelle outona. Ruusunpunaisena päiväkkakarana valmistuin korkealle kurrottuvien kukintojen kohtaloon, viikatteen välähtävään viiltoon.

Mutta ihme ehti minuun, että seison tässä ja elän, että silmäni näkevät pilvien hehkuvat pilarit. Minä vetäydyn hiljaa pöytälaatikkooni, vain sanojen kirsunkunta turvonnessa puussa.

Harri Koivistoinen

Kuva: Sirpa Ollikainen

Kaikki muuttuu, markkinatkin!

Kuva: Varkauden museon arkisto

Lapsuudessa kävin ainoastaan kotikuntani markkinoilla. Markkinakäynnit alkoivat vasta sodan jälkeen. Merkille pantavaa nykyisiin markkinoihin nähden oli hevosten paljous. Romaanit omistautuivat ensisijaisesti hevosten myyntiin ja vaihtoon, sillä hevoset olivat sodan jälkeen tärkein kaupanteon kohde. Niinpä hevoskaupalle olikin osoitettu oma paikkansa, joka oli n. 300:n metrin päässä varsinaisesta markkinatorista. Koeajoja kuitenkin suoritettiin ympäri markkinalueutta. Meno oli joskus varsin hurjaa!

Olot olivat sodan jälkeen varsin levottomat, ja 'Lentäviksi' sanottuja poliiseja oli runsaasti markkinoita valvomassa. Kaikesta huolimatta viinan ja pontikan salakauppa rehotti, ja näissä puuhissa askaroivat romaanit valkolaisten ohella. Myös sulfuittitehtaan jätelipeästä suodatettua ns. änkyrää kuulin olleen tarjolla. Tavallisesti markkinat alkoivat jo ennen virallista aikaa, heti myyntipaikkojen saannin jälkeen. Ensimmäinen markkinapäivä oli vilkkain, ja kaupanteko hiipui iltaa kohti. Sodan

jälkeen markkinoille ilmaantui myös kaupallisia tyttöjä. Kaikki matkustajakodit sekä sukulaisperheiden asunnot olivat täynnä. Varsinaista väkivaltaa en muista nähneeni kuin yhden kerran. Siinä oli kysymys hevoskaupoissa sattuneista epäselvyyksistä. Putkat olivat tietysti täynnä pidätettyjä koko markkinoiden ajan. Markkinoita pidettiin keuhkalla ja syksyllä. Niille oli ominaista, että lähes aina oli huono sää, ainakin toisena päivänä.

Markkinoille tuli myös taikureita ja surmanajajia, jotka pöntön sisällä ajoivat pitkin pystyssä olevan pöntön seinä. Erilaisten tuotteiden, krääsän, myyntiin olivat 'helppoheikit' erikoistuneet. Heidän verbaalinen lahjakkuutensa oli hauskaa kuunneltavaa.

Markkinatanssit olivat oleellinen osa markkinoita. Niissä kävin tilaisuuden tullen. Suosituin tanssipaiikka oli Kansantalo, joka sijaitsee edelleen markkinapaikan läheisyydessä. Nykyisin rakennuksen nimi on Tori-Torppa.

Kuten jo aikaisemmin mainitsin, en käynyt muualla markkinoilla kuin omalla paikkakunnalla. Ystäväpiiris-

Kaupankäyntiä Päiviönsaaren torilla vuonna 1910.

säni oli paljon myös sellaisia, jotka kiersivät ainakin lähiseudun markkinat. Sodan jälkeen markkinat olivat tärkeitä tuttuja ja ystävien kohtaamispaikkoja. Tapauksia olivat usein ennalta sovittuja. Eläkkeellä ollessani olen pari kertaa käynyt Kuopion kuuluilla Tammimarkkinoilla.

Nykyajan markkinoilta on hevoskauppa jäänyt pois. Samoin romaani näkyvä osuus kävijöistä on Varkaudessa vähentynyt. Tarjolla on leipomotuotteita, ainakin Viipurin rinkeleitä, ma-

keisia, kalatuotteita, ihan korkealaatuisia vaatteita, rottinkitöitä ja erikoisuuksia, kuten esim. 'ihmeliimoja'. Markkinatanssit ovat jääneet pois. Kauppiat asuvat asuntoaunissaan, joilla siirtyvät paikkakunnalta toiselle joka puolelta Suomea. Joskus on torilla myös joitakin ohjelmateltoja. Poliittiset puolueet ovat markkinatoreilta löytäneet paikkansa, ja tarjoavat sekä hengen- että ruumiin ravintoa muulloinkin kuin vaalien lähestyessä.

Väinö Antikainen

Warkop on nyt

PROSAUNA
www.prosauna.fi
Nikkarintie 1
78870 Varkaus
p. 0400 855 801

Varaa aika laude-esittelyyn!

Ravintola TYYSKÄNHÖVI

Wredenkatu 4
puh. 040 717 8491